

CHG en GOM slaan handen ineen voor behoud van karakteristieke landschuurtjes in de Duin- en Bollenstreek

Tussen de kleurrijke bollenvelden van de Duin- en Bollenstreek staan ze nog altijd verspreid in het landschap: de karakteristieke landschuurtjes. Vaak eenvoudig van opzet, gebouwd van hout en steen, maar van grote cultuurhistorische betekenis. Deze kleine schuurtjes vertellen het verhaal van de vele landarbeiders die in de vorige eeuw met de hand het zware werk op de bollenvelden verrichtten. Dankzij een bijzonder samenwerkingsproject van het CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek (CHG) en de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek (GOM) zijn in 2025 en 2026 drie van deze historische landschuurtjes gerestaureerd en behouden gebleven voor toekomstige generaties.

Een initiatief vanuit het CHG.

Het initiatief voor het behoud van de landschuurtjes komt nadrukkelijk voort uit de inzet van het CHG. Binnen het genootschap houdt de Werkgroep Bollenerfgoed zich al jaren bezig met het zichtbaar maken, onderzoeken en beschermen van het cultuurhistorisch erfgoed van de Bollenstreek. Daarbij vormen de landschuurtjes een bijzonder onderdeel van het historische zanderijenlandschap.

Het CHG heeft de afgelopen jaren uitgebreid onderzoek gedaan naar de nog resterende landschuurtjes in de streek. Veel van deze bouwwerkjes blijken kwetsbaar: achterstallig onderhoud, leegstand en veranderend grondgebruik bedreigen hun voortbestaan. Juist daarom vond het CHG het belangrijk om niet alleen te inventariseren, maar ook daadwerkelijk tot behoud over te gaan.

Volgens het CHG vertegenwoordigen de schuurtjes veel meer dan alleen oude bebouwing. Zij vormen tastbare herinneringen aan het dagelijkse leven van generaties bollenkwekers en landarbeiders. In de tijd dat vrijwel al het werk handmatig werd uitgevoerd, dienden de schuurtjes als schuilplaats tegen regen en wind en als eenvoudige schaft- en rustruimte. Binnen stonden houten banken langs de wand, een tafel met stoelen en soms een kleine kachel om tijdens koude werkdagen warm te blijven.

Restauratie van drie historische schuurtjes.

In samenwerking met de GOM werd een concreet restauratieplan opgesteld voor drie karakteristieke schuurtjes in de streek:

- aan het Vinkeveld in Noordwijk
- aan de Zilkerbinnenweg in De Zilk
- aan de Eikenhorstlaan in Voorhout

Bij de restauraties is zorgvuldig gekeken naar het behoud van de oorspronkelijke uitstraling en historische details. De gevels en daken werden hersteld, kozijnen en vensters gerepareerd en waar nodig vernieuwd, terwijl ook deuren en schilderwerk volledig werden aangepakt.

Voor het restauratieplan werd architect Gijs Braakman uit Noordwijkerhout ingeschakeld. De uitvoering lag in handen van Bouwbedrijf De Groot uit De Zilk, dat ervaring heeft met restauratie en behoud van historisch erfgoed in de streek.

Daarnaast zijn met de eigenaren afspraken gemaakt over toekomstig onderhoud en instandhouding, zodat de schuurtjes ook op langere termijn behouden blijven.

Cruciale financiële steun van de GOM.

Hoewel het initiatief en de inhoudelijke aanjaging vanuit het CHG kwamen, was de financiële ondersteuning van de GOM van doorslaggevend belang voor het daadwerkelijk kunnen uitvoeren van de restauraties.

De Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek zet zich al jarenlang in voor het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en het karakteristieke landschap van de Bollenstreek. Vanuit die doelstelling besloot de GOM substantieel te investeren in het herstel van de landschuurtjes.

De restauraties konden worden gerealiseerd dankzij financiële bijdragen van:

- de GOM,
- Regio Holland Rijnland,
- het Cluster Duin- en Bollenstreek,
- en de gemeenten Noordwijk en Teylingen.

Hiermee laat de GOM zien dat behoud van cultuurhistorisch erfgoed een wezenlijk onderdeel vormt van de toekomst van de Bollenstreek. De organisatie hoopt bovendien dat dit project andere eigenaren van landschuurtjes zal inspireren om eveneens werk te maken van restauratie en behoud.

Erfgoed dat het landschap betekenis geeft.

De landschuurtjes lijken op het eerste gezicht bescheiden bouwwerken, maar ze geven het bollenlandschap identiteit en historische diepgang. Ze herinneren aan een periode waarin de bollenteelt volledig afhankelijk was van handarbeid en waarin duizenden arbeiders dagelijks op het land werkzaam waren.

Met de restauratie van de drie schuurtjes is niet alleen gebouwd erfgoed behouden gebleven, maar ook een belangrijk stukje sociale geschiedenis van de Duin- en Bollenstreek. Dankzij de vasthoudende inzet van het CHG én de financiële steun van de GOM blijft dit karakteristieke erfgoed zichtbaar in het landschap — als stille getuige van het rijke verleden van de Bollenstreek.